

Toetsingsadvies over de
inhoud van het milieu-effectrapport
uitbreiding stortplaats
Skinkeskâns te Leeuwarden

13 juli 1992

332-82

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Toetsingsadvies over de inhoud van het milieu-effectrapport
uitbreiding stortplaats Skinkeskåns/
[Commissie voor de milieu-effectrapportage].

- Utrecht: Commissie voor de milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-327-2

Trefw.: milieu-effectrapportage ; Leeuwarden /
vuilstortplaatsen ; Leeuwarden.

College van Gedeputeerde Staten
van Friesland
Postbus 20120
8900 HM Leeuwarden

uw kenmerk
WM.91/95.814

uw brief
8 januari 1992

ons kenmerk
U1044-92/Ro/yh/332-83

onderwerp
Toetsing MER uitbreiding stortlocatie
Skinkeskâns Leeuwarden

Utrecht,
13 juli 1992

Geacht College,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid advies uit te brengen over de inhoud van het milieueffectrapport (MER) stortlocatie Skinkeskâns Leeuwarden.

Hierbij bied ik u het advies aan van de Commissie voor de m.e.r. Het MER is getoetst aan de door u op 23 april 1991 vastgestelde richtlijnen, mede gelet op de inhoudseisen voor een MER zoals die zijn gesteld in art. 41j van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne.

In het advies komt de Commissie tot de conclusie dat het MER niet voldoende informatie biedt om het milieu een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Het MER is summier van opzet. Ook is het MER niet geheel juist met betrekking tot de bodemkundige en hydrologische aspecten. Voorts wordt weinig aandacht besteed aan nazorg en controle, hetgeen vooral van belang is wanneer aangebrachte voorzieningen zouden falen.

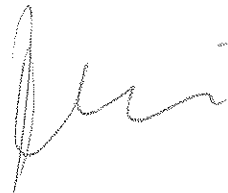
De toelichting op het MER die naar aanleiding van een gesprek met uw ambtenaren en de initiatiefnemer werd opgesteld, bevat naar de mening van de Commissie geen nieuwe informatie. Deze aanvulling is daarom niet inhoudelijk bij de toetsing betrokken.

Naar aanleiding van een gesprek tussen de betrokken gedeputeerde, de algemeen secretaris van de Commissie voor de m.e.r. en ondergetekende, zijn aan de Commissie het concept van de ontwerp-vergunning en de concept-voorschriften ter kennisneming toegezonden.

Uiteraard behoort het niet tot de taak van de Commissie zich een oordeel te vormen over de voorschriften bij een vergunning. Zij wil op deze plaats echter opmerken dat de maatregelen die in de ontwerp-vergunning worden voorgeschreven naar haar mening de controle en de nazorg kunnen regelen; ook indien de milieu-effecten anders uitvallen dan voorspeld in het MER, zou op deze manier kunnen worden voorkomen dat de zool van het stort in het grondwater komt te liggen en/of bodem en grondwater worden verontreinigd.

Met deze informatie uit de ontwerp-vergunning is aan de belangrijkste kritiekpunten van de Commissie tegemoet gekomen. Hoewel het MER, zoals hierboven al is aangegeven, op zichzelf tekortschiet, is de Commissie van mening dat het onderhavige advies de besluitvorming over de vergunningverlening niet meer in de weg hoeft te staan.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan de besluitvorming.

Dr. H. Cohen,
voorzitter Commissie m.e.r.

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
uitbreiding stortplaats
Skinkeskâns te Leeuwarden

Advies op grond van artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over de inhoud van het milieu-effectrapport uitbreiding stortplaats Skinkeskâns te Leeuwarden,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. uitbreiding stortplaats Skinkeskâns te Leeuwarden

de secretaris,

mr. E.M. van Rosmalen

de voorzitter,

dr. H. Cohen

Utrecht, 13 juli 1992

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. INLEIDING	1
2. TOETSING VAN HET MER OP HOOFDLIJNEN	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Alternatieven	2
2.3 Hydrologie en bodemopbouw	3
2.4 Uitvoering en controle	3
2.5 Nazorg	4

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 9 januari 1992, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Openbare bekendmaking in de Staatscourant nr. 6 d.d. 9 januari 1992
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Skinkeskâns v.o.f. heeft het voornemen de stortcapaciteit van de afvalberging Skinkeskâns te Leeuwarden uit te breiden. Het betreft een ophoging van de fasen I, II en III met gemiddeld 2 meter en de inrichting van stortvak IV. Door de ophoging en uitbreiding wordt de stortcapaciteit vergroot van 460.000 m³ tot ca. 950.000 m³.

Ook wordt de mogelijkheid open gehouden een installatie voor het scheiden van bouw- en sloopafval en bedrijfsafval te realiseren.

Voor de ophoging en uitbreiding van de stortplaats zijn vergunningen vereist op grond van de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. Ter ondersteuning van de besluitvorming wordt milieu-effectrapportage (m.e.r.) uitgevoerd overeenkomstig de regeling in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

Door de initiatiefnemer is een milieu-effectrapport (MER) opgesteld, dat op 9 januari 1992 openbaar is gemaakt (zie bijlage 2). Per brief van 8 januari 1992 werd de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de inhoud van het MER.

De Commissie voor de m.e.r. dient te beoordelen of het MER naar haar oordeel voldoende informatie biedt om het milieu een volwaardige plaats te kunnen geven bij de besluitvorming. Het toetsingskader wordt gevormd door de in art. 41j Wabm genoemde voorwaarden voor de inhoud van een MER, mede gelet op de door het bevoegd gezag gegeven richtlijnen voor het MER. De Commissie voor de m.e.r. beziet in het licht hiervan tevens of de gepresenteerde informatie juist en volledig is.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van de werkgroep en de belangrijkste projectgegevens zijn opgenomen in bijlage 3 bij dit advies. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie, in overeenstemming met art. 41z, lid 2 Wabm, rekening gehouden met de inspraakreacties en adviezen, die zij via het bevoegd gezag heeft ontvangen (zie bijlage 4 voor een overzicht). Voor zover deze reacties betrekking hebben op milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit, zijn zij in het advies verwerkt.

Op 4 februari 1992 vond een gesprek plaats tussen de Commissie, het bevoegd gezag en de initiatiefnemer naar aanleiding van de eerste bevindingen van de Commissie over het MER. Dit heeft ertoe geleid dat de provincie Friesland per brief van 21 februari 1992 een 'Nadere toelichting' aan de Commissie zond, vergezeld van een 'Toelichting', opgesteld door de initiatiefnemer. Omdat deze toelichtingen naar de mening van de Commissie geen nieuwe informatie bevatten en omdat de stukken niet voor insprekers beschikbaar zijn geweest, heeft de Commissie deze toelichtingen niet bij haar advies betrokken.

De Commissie heeft zich in dit advies beperkt tot een toetsing van het MER op hoofdlijnen.

2. TOETSING VAN HET MER OP HOOFDLIJNEN

2.1 Algemeen

Naar het oordeel van de Commissie is de onderbouwing van de gemaakte keuzen (bijvoorbeeld om een bepaalde variant niet in de verdere beschouwingen te betrekken) vaak uiterst summier en komt soms niet objectief over; de indruk bestaat dat in bepaalde gevallen naar het voorkeursalternatief wordt 'toegeschreven'.

De Commissie is van mening dat het MER over het geheel genomen niet voldoende informatie bevat om het milieu bij de besluitvorming voldoende te kunnen betrekken. Het MER is volgens de Commissie summier van opzet. Ook is het MER niet geheel juist met betrekking tot bodemkundige en hydrologische aspecten (2.3). Voorts wordt weinig aandacht besteed aan de nazorg en controle, hetgeen met name van belang is wanneer aangebrachte voorzieningen falen (2.4 en 2.5).

In de concept-vergunningvoorwaarden voor de Afvalstoffenwetvergunning, die de Commissie per brief van 5 juni 1992 door de provincie ter informatie zijn toegezonden, worden maatregelen voorgeschreven die de controle en nazorg kunnen regelen indien de werkelijk optredende effecten anders uitvallen dan voorspeld in het MER.

De belangrijkste kritiekpunten van de Commissie op het MER worden in de volgende paragrafen behandeld.

2.2 Alternatieven

Alternatief 1 wordt door de Commissie niet beschouwd als een reëel alternatief, omdat het niet voldoet aan de eisen van het ontwerp-Stortbesluit.

Het meest milieuvriendelijke alternatief is grotendeels gebaseerd op alternatief 2 en wijkt daarvan slechts af op onderdelen.

Gezien de bodemkundige situatie in het plangebied is de Commissie van mening dat het in het MER beschreven meest milieuvriendelijke alternatief niet als zodanig kan worden beschouwd, hetgeen hieronder wordt toegelicht.

2.3 Hydrologie en bodemopbouw

Naar het oordeel van de Commissie zijn de constatering in het MER over de 'van nature al beperkte doorlatendheid van de bodem' gebaseerd op discutabele aannames over de bodemopbouw. De als afdekkend pakket gekarakteriseerde laag matig lichte zavel (fijn, kleihoudend zand, zoals ook in de grondwaterkaart staat aangegeven) van 1,5 - 10 m beneden maaiveld is zeer heterogeen van samenstelling en zal in z'n totaliteit voldoende waterdoorlatend zijn om watertransport van enige omvang mogelijk te maken. Het blijkt de meetgegevens goed functioneren van de ringsloot wijst ook in deze richting.

Gelet op de heterogeniteit van de bodem en onduidelijkheid over de onderbouw van de invoerparameters wordt door de Commissie getwijfeld aan de betrouwbaarheid van de modelberekeningen. Gevoeligheidsberekeningen dienaangaande ontbreken.

Het is niet denkbeeldig dat het Stortbesluit Bodembescherming - dat naar verwachting binnen afzienbare tijd in werking zal treden - zal voorschrijven dat stortplaatsen moeten worden voorzien van een dubbele onderafdichting. Nu de bodem naar de mening van de Commissie niet als natuurlijke afdichtingslaag kan worden beschouwd, zou het in haar visie wél zinvol geweest zijn als ten minste in het meest milieuvriendelijke alternatief een dubbele onderafdichting in beschouwing was genomen.

Andere aspecten die in het meest milieuvriendelijke alternatief hadden kunnen worden ondergebracht zijn:

- geen droogstaande drains tijdens de exploitatiefase, bijvoorbeeld door toepassing van tijdelijke drains;
- tijdelijke afdichtingen aan de bovenzijde bij volgestorte gedeelten gedurende de stortfase¹;
- dusdanige opbouw van het stort dat bij falen van de hydrologische isolatie de zool van de stort niet in het grondwater staat.

2.4 Uitvoering en controle

In het algemeen kan er van worden uitgegaan dat een aangebrachte bovenafdichting op den duur (als de stort is 'uitgewerkt') de functies van de onderafdichting in beperkte mate zal overnemen. Voorwaarde is dan wel dat deze bovenafdichting daadwerkelijk ondoorlatend is en

---

¹ In de concept vergunningvoorschriften die de Commissie te kennisneming zijn toegezonden (zie begeleidend briefje), wordt voorgeschreven tijdelijke afdichtingen aan te brengen.

blijft. Omdat, zoals het MER terecht stelt, nog onvoldoende kennis bestaat over de duurzaamheid van verschillende typen bovenafdichtingen, en bij falen van hydrologische isolatie verspreiding van verontreinigingen naar de ondergrond en het oppervlaktewater kan plaatsvinden, acht de Commissie een goed controle-apparaat op het functioneren van de isolatievoorzieningen noodzakelijk. Hierbij dient naar de mening van de Commissie niet alleen aandacht te worden geschonken aan de mogelijke beïnvloeding van het grondwater, maar ook aan die van het oppervlaktewater^{2]} en op het functioneren van de bovenafdichting. Bij de bovenafdichting kan hierbij worden gedacht aan een compartimentsgewijze controle van de bovenfolie. Bij controle van het oppervlaktewater dient rekening te worden gehouden met de stromingsrichting. Hierbij wil de Commissie er met nadruk op wijzen dat uitvoering van enkele maatregelen die door de initiatiefnemer zijn ondergebracht bij het meest milieuvriendelijke alternatief (controle op aanbrengen afdichtingsfolie, acceptatie etc.) naar de mening van de Commissie eigenlijk tot de 'normal practice' behoort.

2.5 Nazorg

Gelet op de onzekerheden ten aanzien van het mogelijk op termijn falen van de (hydrologische) isolatie acht de Commissie het zinvol nu reeds aan te geven welke maatregelen bij eventueel falen zullen worden genomen, zoals bijvoorbeeld hydrologische isolatie met behulp van bentoniet-schermen of via 'ondertunneling'.

Tevens geeft de Commissie in overweging een goed uitgewerkt evaluatieprogramma op te stellen waarin ook de frequentie en de intensiteit van de metingen wordt geregeld.

---

2 Zie ook inspraakreacties nrs. 9, 11 en 13 (bijlage 4).

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over
de inhoud van het MER
uitbreiding stortplaats
Skinkeskâns

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE I

Brief van het bevoegd gezag d.d. 8 januari 1992, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Periode	1991-1992
Nummer	69-92
Dossier	332-43
Aanpak	Sc/pres/bibl

provinsje fryslân
provincie friesland

De Commissie voor de Milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

waterstaat en milieu
postbus 20120
8900 hm Leeuwarden
tweebaksmarkt 52
8911 kz Leeuwarden
bezoekadres:
gedempte keizersgracht 38
telefoon: 058-925925
telex: 058-925225
telefax: 46552

Leeuwarden, 8 januari 1992.

Ons kenmerk: WM.91/95.814,
afdeling Milieubeheer
tst. ...127/DVR

Onderwerp:
Toepassing Wet algemene bepalingen
milieuhygiëne; stortplaats Skinneskâns
te Leeuwarden.

Op 20 december 1991 hebben wij van de provincie Friesland ontvangen:

- het Milieu Effect Rapport
- de aanvragen om vergunningen ingevolge de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.

Deze stukken hebben betrekking op de stortplaats Skinneskâns te Leeuwarden.

Op 7 januari 1992 hebben wij het Milieu Effect Rapport getoetst aan de verstrekte richtlijnen en aanvaardbaar verklaard. Tevens hebben wij de vergunningaanvragen ingevolge de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren ontvankelijk verklaard.

Conform het bepaalde in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne zenden wij u hierbij exemplaren van de kennisgeving, de aanvragen om vergunning ingevolge de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, alsmede van het Milieu Effect Rapport.

Gedeputeerde Staten van Friesland,

, voorzitter,

, loco-griffier.

Bij correspondentie datum en ons kenmerk vermelden.

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 6 d.d. 9 januari 1992

Provinciale besturen

provinsje fryslân
provincie friesland

Gedeputeerde Staten van Friesland maken bekend, dat zij van de provincie Friesland ten behoeve van de besluitvorming inzake uitbreiding van de stortplaats Skinkeskâns te Leeuwarden hebben ontvangen:

1. een aanvraag om vergunning ingevolge de Afvalstoffenwet;
2. een aanvraag om vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren;
3. het t.b.v. de besluitvorming inzake deze aanvragen opgestelde Milieu Effect Rapport.

De vergunningaanvragen en het Milieu Effect Rapport liggen met ingang van 10 januari 1992 tot een maand na de bekendmaking van de uiteindelijke beschikking ter inzage:

bij de afdeling Milieubeheer van de provincie Friesland, Tweebaksmarkt 52 te Leeuwarden op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 16.00 uur;

bij Stadsontwikkeling en Milieu van de Gemeente Leeuwarden, afdeling

Milieu, Nieuweweg 1a te Leeuwarden, op werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur en tevens, na telefonische afspraak, van 14.00 tot 16.00 uur (tel. 058-449555); Bovendien in de bodékamer van het stadhuis, Raadhuisplein 36 te Leeuwarden, op maandag van 18.00 tot 21.00 uur.

Naar aanleiding van de aanvragen kunnen tot en met 10 februari 1992 bij Gedeputeerde Staten van Friesland, Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden schriftelijk, gemotiveerde bezwaren worden ingediend. Naar aanleiding van het ingediende Milieu Effect Rapport kunnen tot en met 10 februari 1992 schriftelijke opmerkingen worden gemaakt bij Gedeputeerde Staten.

Degenen die een bezwaarschrift of schriftelijke opmerkingen indient, kan verzoeken zijn of haar persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Mondelinge bezwaren naar aanleiding van de aanvragen en opmerkingen naar aanleiding van het Milieu Effect Rapport kunnen naar voren worden gebracht tijdens de openbare hoorzitting die zal worden gehouden op 30 januari 1992. Het is dan mogelijk over de aanvragen en het Milieu Effect Rapport van gedachten te wisselen met een vertegenwoordiging van Gedeputeerde Staten van Friesland, de aanvrager en overige aanwezigen. De hoorzitting zal worden gehouden in het provinciehuis en vangt aan om 20.00 uur.

Voor inlichtingen kan men het Provinciehuis bellen, nummer 058-925669.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Skinkeskâns v.o.f.

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Friesland

Besluit: vergunningverlening op grond van de Afvalstoffenwet en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Activiteit: de voorgenomen activiteit betreft de uitbreiding van de stortcapaciteit van de afvalberging *Skinkeskâns* te Leeuwarden door middel van ophoging van de bestaande stortgedeelten (I t/m III) en inrichting van een nieuw stortgedeelte (IV). De stortcapaciteit wordt hierdoor vergroot van ca. 460.000 m³ tot ca. 950.000 m³.

Stand van zaken: De m.e.r.-procedure ging van start op 28 januari 1991. De Commissie bracht op 25 maart 1991 advies voor richtlijnen uit. De richtlijnen werden vastgesteld op 23 april. Op 18 september werd door de secretaris van de werkgroep een concept van het MER besproken met de initiatiefnemer en het bevoegde gezag.

Het MER en de vergunningaanvragen zijn ingediend op 20 december 1991. Per brief van 8 februari 1992 werd de Commissie in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de inhoud van het MER. De openbare bekendmaking van het MER en de vergunningaanvragen vond plaats op 9 januari 1992.

Samenstelling van de werkgroep:

dr. H. Cohen (voorzitter)
ir. W. van Duijvenbouden
ir. P. Glasbergen †
C. van Maanen

Secretaris van de werkgroep: drs. A.K.M. Rijken (in de richtlijnenfase), mr. E.M. van Rosmalen (in de toetsingsfase).

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	19920110	M. Walingen	Leeuwarden	19920130
2.	19920121	B.V. Tebel PME	Leeuwarden	19920130
3.	19920123	Westermann installaties b.v.	Leeuwarden	19920130
4.	19920130	BV Bouwmechanisatie C. de Hon & Zn	Leeuwarden	19920318
5.	19920204	D. Sambrink	Leeuwarden	19920318
6.	19920204	S. Bouma	Leeuwarden	19920318
7.	19920204	J. Sambrink	Leeuwarden	19920318
8.	19920204	A. Kooiman	Leeuwarden	19920318
9.	19920208	S. Bruinsma	Deinum	19920318
10.	19920210	AVM Belastingadviseurs, namens W. van de Lageweg	Leeuwarden	19920318
11.	19920206	Buurtvereniging "Buurtbelangen Ritsumazijl"	Ritsumazijl	19920318
12.	19920207	Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de provincie Friesland	Leeuwarden	19920318
13.	19920207	F. de Jong, G. Reilmsa, B.J. Jorna en Joh. Lettenga	Diversen	19920318
14.	19920312	Gemeente Leeuwarden	Leeuwarden	19920406